

Sesijas dokuments

B9-0339/2023

10.7.2023

REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

iesniegts, noslēdzot debates par Padomes un Komisijas paziņojumiem

saskaņā ar Reglamenta 132. panta 2. punktu

par vajadzību ES rīkoties saistībā ar meklēšanu un glābšanu Vidusjūrā
(2023/2787(RSP))

Jaak Madison, Jean-Paul Garraud, Nicolaus Fest, Tom Vandendriessche
ID grupas vārdā
Balázs Hidvéghi

**Eiropas Parlamenta rezolūcija par vajadzību ES rīkoties saistībā ar meklēšanu un glābšanu Vidusjūrā
(2023/2787(RSP))**

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā 1948. gada Vispārējo cilvēktiesību deklarāciju,
- ņemot vērā 1966. gada Starptautisko paktu par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām,
- ņemot vērā 1966. gada Starptautisko paktu par ekonomiskajām, sociālajām un kultūras tiesībām,
- ņemot vērā 1951. gada Konvenciju par bēgļa statusu,
- ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas 1982. gada Jūras tiesību konvenciju,
- ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencijas pret transnacionālo organizēto noziedzību Protokolu par cilvēku tirdzniecības, jo sevišķi tirdzniecības ar sievietēm un bērniem, novēršanu, apkarošanu un sodīšanu par to (Palermo protokols),
- ņemot vērā jauno Migrācijas un patvēruma paktu, ko Komisija ierosināja 2020. gada 23. septembrī,
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 23. septembra priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko ievieš trešo valstu valstspiederīgo skrīningu pie ārējām robežām un groza Regulas (EK) Nr. 767/2008, (ES) 2017/2226, (ES) 2018/1240 un (ES) 2019/817 (COM(2020)0612),
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 23. septembra priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, kas attiecas uz patvēruma un migrācijas pārvaldību un ar ko groza Padomes Direktīvu (EK) 2003/109 un ierosināto Regulu (ES) XXX/XXX [Patvēruma un migrācijas fonds] (COM(2020)0610),
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 23. septembra priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko risina krīzes un nepārvaramas varas situācijas migrācijas un patvēruma jomā (COM(2020)0613),
- ņemot vērā Komisijas 2022. gada 27. aprīļa priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par to trešo valstu pilsoņu statusu, kuri ir kādas dalībvalsts pastāvīgie iedzīvotāji (COM(2022)0650),
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 656/2014 (2014. gada 15. maijs), ar kuru paredz noteikumus ārējo jūras robežu uzraudzībai saistībā ar operatīvo sadarbību, ko koordinē Eiropas Aģentūra operatīvās sadarbības vadībai pie

Eiropas Savienības dalībvalstu ārējām robežām¹,

- ņemot vērā 2018. gada Globālo paktu par drošu, sakārtotu un likumīgu migrāciju,
 - ņemot vērā 2018. gada Globālo paktu par bēgļiem,
 - ņemot vērā ES un Turcijas 2016. gada 7. marta paziņojumu,
 - ņemot vērā Reglamenta 132. panta 2. punktu,
 - ņemot vērā Konstitucionālo jautājumu komitejas rezolūcijas priekšlikumu,
- A. tā kā dalībvalstis gadiem ilgi ir saskārušās ar vēl nepieredzētu migrācijas spiedienu; tā kā migrācija ir globāla parādība, ko pastiprina tāda rīcībpolitika, kas migrantiem rada pievilcējfaktorus; tā kā migranti Eiropa ir pievilcīgs galamērķis tās politiskās, ekonomiskās un sociālās stabilitātes un cilvēktiesību standartu dēļ;
- B. tā kā Komisija 2020. gada septembrī ieviesa jaunu Patvēruma un migrācijas paktu; tā kā Parlaments nesēn ir pieņēmis nostājas par dažiem tiesību aktiem, kas ir šī pakta daļa;
- C. tā kā vairāku valstu valdības pieņēma 2018. gada globālos paktus par migrāciju un bēgļiem, neapspriežoties ar saviem iedzīvotājiem un bez jebkādas demokrātiskas pārskatatbildības;
- D. tā kā robežkontrole un spēja pieņemt lēmumus par to, kam atļaut ieceļot un uzturēties attiecīgajā valstī, ir būtiski teritoriālās suverenitātes elementi,
- E. tā kā nevajadzētu izmantot argumentu par sabiedrības novecošanu Eiropā, jo tas ir nepatiess vēstījums, ar kuru attaisno turpmāku masveida migrāciju; tā kā nekontrolēta masveida migrācija apdraud mieru un drošību Eiropā un attiecības starp Eiropas valstīm; tā kā nekontrolēta masveida migrācija apdraud Eiropas vērtības, mantojumu un kultūru un pat mūsu pašu eksistenci;
- F. tā kā arvien vairāk dalībvalstu ir pieņēmušas politiku, lai regulētu meklēšanas un glābšanas darbības, ko veic privāti dalībnieki,
1. pauž dziļu nožēlu par cilvēku bojāejas gadījumiem Vidusjūrā; uzsver, ka šos nāves gadījumus būtu bijis iespējams novērst, ja ES būtu pieņēmusi efektīvu nulles tolerances migrācijas politiku, kas neradītu pievilcējfaktorus, kuru dēļ migranti riskē ar dzīvību, šķērsojot jūru nedrošos kuģos; uzsver, ka lielākā traģēdija ir tāda, ka cilvēki ekonomisku iemeslu dēļ iekāpj kuģošanai nederīgus kuģos, maldīgi cerot sasniegt ES; norāda, ka migranti, kas ierodas ES, šķērsojot jūru, ir tādu valstu valstspiederīgie kā Pakistāna, Ēģipte un Bangladeša, kas visas tiek uzskatītas par drošām valstīm, kuru valstspiederīgajiem netiek piešķirts patvērums;
2. pauž patiesu atzīnību dalībvalstīm, kas atrodas Vidusjūras migrācijas krīzes priekšplānā, tostarp Itālijai, Spānijai un Grieķijai, un to krasta apsardzei; uzstāj, ka vienīgais veids, kā efektīvi atbalstīt šīs dalībvalstis, ir pieņemt stingru migrācijas politiku, kas izbeidz nelegālās migrācijas mēģinājumus, un atturēties no pievilcējfaktoru radīšanas

¹ OV L 189, 27.6.2014., 93. lpp.

nelegālajiem migrantiem; brīdina, ka jebkāda ES meklēšanas un glābšanas spēju palielināšana radītu papildu pievilcējfaktorus, kas mudinātu migrantus riskēt ar dzīvību un ceļot uz Eiropu;

3. uzsver, ka kuģi, ko ekspluatē privāti dalībnieki un nevalstiskās organizācijas (NVO), darbojas kā nelegālo migrantu kontrabandas dienests un bieži veicina cilvēku tirdzniecību; turklāt uzsver, ka NVO nevar uzņemties valdību lomu meklēšanas un glābšanas darbībās; uzstāj, ka nelikumīgas meklēšanas un glābšanas darbības būtu jāsoda saskaņā ar valsts krimināllikumu, jo tās veicina kuģošanas drošības pasliktināšanos; atgādina, ka NVO kuģiem, kas ir izglābuši cilvēkus, ir saistoši starptautiskie tiesību akti, kuros noteikts, ka izglābtos ir jānogādā pirmajā un vistuvākajā drošajā ostā;
4. pauž bažas par ziņojumiem, ka NVO mudina migrantus atbrīvoties no ceļošanas un identifikācijas dokumentiem un konsultē viņus par to, ko teikt, lai viņu patvēruma pieteikumi tiktu apmierināti; atgādina, ka Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūras (*FRONTEX*) avoti ir apstiprinājuši, ka dažas NVO regulāri sadarbojas ar kontrabandistiem;
5. atgādina, ka dalībvalstīm ir suverēnas tiesības kontrolēt savas robežas un noteikt, kam ir tiesības ieceļot un uzturēties to teritorijā; uzsver, ka migrantu tiesības vienmēr būtu jālīdzsvaro ar dalībvalstu iedzīvotāju tiesībām;
6. aicina Komisiju un pārējās ES iestādes pārtraukt iejaukšanos dalībvalstu suverēnajās tiesībās lemt par savu imigrācijas politiku un pagaidu uzturēšanās shēmām un kontrolēt tās; uzsver, ka “likumīgas ieceļošanas iespējas” vai “mobilitātes” shēmas, kas ļauj trešo valstu valstspiederīgajiem ieceļot dalībvalstīs, nepalīdzēs apturēt nelegālo imigrāciju; norāda, ka pēdējo desmit gadu laikā, kad ES ir piedzīvojusi trešo valstu valstspiederīgo masveida pieplūdumu, tai nav izdevies piesaistīt starptautiskus talantus vai panākt vēlamo darbaspēka imigrāciju; uzsver, ka lielākā daļa no tiem, kas sasniedz Eiropas krastus, ir bijuši ekonomiskie migranti;
7. pauž nožēlu, ka tiek izmantoti nepatiesi argumenti, piemēram, ideja par sabiedrības novecošanu, kuras atjaunināšanai ir nepieciešama masveida imigrācija; uzsver, ka dalībvalstis sabiedrības novecošanas problēmu var risināt, pieņemot ģimenēm labvēlīgu politiku, nevis radot papildu likumīgus migrācijas ceļus; uzstāj, ka ES tiesību aktos ir jāizmanto precīza juridiskā terminoloģija, piemēram, “nelikumīga migrācija”, nevis neskaidri termini, piemēram, “neatbilstīga migrācija”; atkārtoti norāda, ka papildu likumīgu migrācijas ceļu izveide nemazina migrācijas krīzi, bet tikai legalizē darbības, kas pašlaik ir nelikumīgas;
8. uzsver, ka nekontrolēta migrācija rada lielu spiedienu uz publiskajiem līdzekļiem un ka ieslodzīto iedzīvotāju skaits liecina, ka dalībvalstīs nelegālie migranti nesamērīgi lielā skaitā ir atbildīgi par noziedzību;
9. atgādina Komisijai un dalībvalstīm, ka ir skaidri noteikumi, kas paredzēti, lai nošķirtu ekonomiskos migrantus no bēgļiem vai patvēruma meklētājiem; mudina Komisiju un dalībvalstis nesniegt maldinošus publiskus paziņojumus, kas varētu izjaukt juridisko robežu starp migrantu un bēgļu kategorijām; tādēļ uzsver, ka ir svarīgi jēdzienu “bēglis” interpretēt šauri, kā paredzēts sākotnēji; turklāt mudina dalībvalstis bēgļu definīciju

nepaplašināt, iekļaujot tajā tā dēvētos klimata bēgļus;

10. uzstāj, ka ir jāīsteno reģionāla bēgļu izvietošanas politika, kas ļautu viņiem atgriezties mājās un atjaunot tur dzīvi, tiklīdz situācija viņu izcelsmes valstī uzlabojas; uzstāj, ka tiesības iesniegt patvēruma pieteikumu nevajadzētu izmantot kā bezmaksas caurlaidi ieceļošanai ES; tādēļ prasa izmantot pieeju, saskaņā ar kuru patvēruma pieteikumi tiek iesniegti izcelsmes valstī vai trešā valstī, kas atrodas tuvu izcelsmes valstij;
11. ierosina noteikt, ka attīstības palīdzības piešķiršana trešām valstīm ir atkarīga no sadarbības ar Eiropas Savienību migrācijas un drošības jomā; uzskata, ka vīzu politika ir svarīgs līdzeklis, ar kuru var radīt stimulus sadarbībai migrācijas un drošības politikas jomā, tostarp pieņemot ierobežojošāku vīzu politiku attiecībā uz trešām valstīm, kuras atpakaļuzņemšanas un robežu pārvaldības jautājumos pienācīgi nesadarbojas;
12. uzskata, ka iepriekšējās migrācijas krīzes laikā 2015. gadā ES, izmantodama “Wilkommenspolitik”, padarīja sevi neaizsargātu pret migrāciju kā ieroci; maksimāli stingri nosoda to, ka ārvalstu dalībnieki un valdības migrāciju izmanto kā ieroci;
13. aicina Komisiju pārskatīt savu nostāju, ka ES finansējumu nevajadzētu izmantot, lai izveidotu fiziskus šķēršļus pie ES ārējām robežām nolūkā novērst nelikumīgo migrantu ieceļošanu; uzsver, ka migrantu atgriešana drošās trešās valstīs ir būtiska, lai aizsargātu Eiropas ārējās robežas un panāktu līdzsvarotu patvēruma politiku; atkārtoti norāda, ka personām, kas ceļo caur vairākām drošām valstīm pirms patvēruma pieteikuma iesniegšanas ES, nebūtu jāpiešķir bēgļa statuss;
14. uzsver, ka pretēji situācijai pie sauszemes robežām, kur būtu jāfinansē un jāizbūvē fiziskas struktūras, daži no Vidusjūras reģiona centieniem būtu jākoncentrē uz darbu, lai pilnībā izmantotu dronu vai satelītinformācijas jaudu nolūkā atklāt kontrabandistu kuģus;
15. brīdina, ka masveida migrācijas pieplūdums no islāma valstīm rada būtiskas drošības, sociālās un kultūras problēmas; atgādina, ka vairākās kriminālizmeklēšanās par terora aktiem Eiropā tika secināts, ka teroristiem ir izdevies ieceļot Eiropā, uzdodoties par “bēgļiem”; atgādina, ka 2015. gada migrācijas krīzes laikā vairāki organizācijas “Islāma valsts” locekļi, kuri vēlāk plānoja uzbrukumus Parīzē, izmantoja migrantu pieplūdumu, lai, neviena neatklāti, ieceļotu Eiropā;
16. uzskata, ka vienīgais iespējamās migrācijas krīzes risinājums ir tāds, ka ES ir jāaptur jebkāda nelikumīga migrācija; uzsver, ka papildu likumīgas migrācijas ceļu izveide nav loģisks risinājums, kas ļaus ierobežot migrāciju uz Eiropu, un tā tikai radīs lielāku stimulu cilvēkiem doties bīstamajā ceļā uz Eiropu; atkārtoti norāda, ka Eiropa nevar izmitināt visus cilvēkus no visas pasaules, kuri meklē labāku nākotni;
17. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Komisijai, kā arī dalībvalstu valdībām un parlamentiem.